

9.8.2021

Situationen i kommunerna gällande eftervård enligt barnskyddslagen

1. Enkätbaserad uppgifter

- Namn
- Befattning eller uppgift
- E-post
- Telefonnummer
- Organisation

2. Vilket område gäller svaret?

- Kommun, vilken eller vilka?
- Samkommun, vilken?
- Samarbetsområde, vilket?

3. Svaret grundar sig på

- Respondentens egen kunskap och erfarenhet
- Diskussion inom organisationen, arbetsgruppen eller med de anställda som genomför stödåtgärderna
- Mer omfattande diskussion med samarbetspartner

Eftervårdens allmänna situation

4. Har höjningen av åldersgränsen för eftervård inom barnskyddet från 21 års ålder till 25 års ålder medfört ändringar i organiseringen, ordnandet och resursfördelningen av stöd och tjänster i ert område?

- Nej
- Ja

5. Beskriv hur ni har förberett er för förändringen?__

Klienter inom eftervården

6. Antal klienter inom eftervården i slutet av 2020

Om det exakta antalet är okänt, ange en uppskattning. Anteckna noll om det inte fanns en enda klient i eftervården

Antal - Uppgift saknas

- Totalt antal klienter inom eftervård

7. Könsfördelningen bland de klienter som omfattas av stödåtgärderna

Om antalet är okänt, ange en uppskattning. Anteckna noll om det inte fanns en enda klient i eftervården

Antal - Uppgift saknas

- Män
- Kvinnor
- Annat

8. Antal klienter inom eftervården enligt boendeform i slutet av 2020

Om antalet är okänt, ange en uppskattning. Antal/ Uppgift saknas

- Självständigt boende (t ex studieboende, egen ägarboende, fria hyresmarknaden)
- Personer som bor hos förälder/föräldrar
- Personer som bor i stödbostad/i stödboende (stödpersonsförhållande)
- Serviceboende, serviceboende med dygnet runt-omsorg
- Träning i självständigt boende, fortfarande placerad i familjehem
- Träning i självständigt boende, fortfarande placerad på institution (anstaltsvård)
- Fortsätter i anstaltsvård / familjevård som eftervård
- Bostadslös
- Annat

9. Arbetsmarknadsställningen för unga i eftervård i slutet av 2020

Om antalet är okänt, ange en uppskattning.

Antal - Uppgift saknas

- Studerande
- Arbete som huvudsyssla
- Deltar i rehabiliterande eller sysselsättningsfrämjande verksamhet
- Familjeledighet
- Bevärings- eller civiltjänst
- Saknar studie- och arbetsplats - inte i bevärings- eller civiltjänst (NEET)

Tillsammans mot vuxenlivet – Framåt i Livet (YEE) - projekt
 Situationen i kommunerna gällande eftervård enligt barnskyddslagen
 Enkäten sänds till kommunerna

10. Antal ungdomar i åldern 18 – 25 år som, efter tiden med vård utom hemmet, hade rätt till eftervård men vägrade trots servicebehov? Procent.

Organisering av klientarbete och resurser

11. Hur har arbetet gällande eftervården inom barnskyddet organiserats?

- Eftervården utgör en egen funktionell helhet
- Eftervården genomförs som en del av barnskyddet
- Eftervården genomförs som en del av det sociala arbetet bland vuxna
- Övrigt

12. Köper ni service- och stödpaket utarbetade för barnskyddets eftervård?

Inte alls - I någon mån- Rikligt

- Tredje sektorn (allmännyttiga samfund)
- Från företag

13. Hur bedömer ni att resurserna för klientarbetet räcker till för de ungas behov inom eftervården?

Helt otillräcklig - Ganska otillräcklig- Ganska tillräcklig - Helt tillräcklig

- Kommunens/samkommunens egna socialarbetares tillräcklighet
- Kommunens/samkommunens egna eftervårdsledares tillräcklighet
- Kommunens/samkommunens övriga näranställdas tillräcklighet
- Tillgången på näranställda inom köpta tjänster

14. Hur väl kan ni svara på behoven av stöd och service för unga i eftervården, Mycket dåligt- Ganska dåligt- Ganska bra - Mycket bra

- gällande ung person som får kommunens egen eftervård
- gällande ung person i ert område som får eftervård i annan kommun

15. Hur bedömer ni eftervårdens helhetssituation i ert område?__

KLIENTARBETE OCH STÖD

16. Utses en egen anställd inom eftervården för de unga

- Alltid för alla
- Utses enligt prövning
- Utses endast för unga i behov av särskilt stöd
- Utses inte

Barns och ungas rätt till eftervård inom barnskyddet

Barnets rätt till eftervård och kommunens skyldighet att ordna eftervård regleras i BSL 75 §: 75 § (12.4.2019/542) Barns och unga personers rätt till eftervård. Sedan vård utom hemmet enligt 40 § har avslutats ska det organ som ansvarar för socialvården ordna eftervård enligt detta kapitel för barnet eller den unga personen. Eftervård ska också ordnas sedan en placering som stödåtgärd inom öppenvården enligt 37 § har avslutats, om placeringen varat minst ett halvt år utan avbrott och berört enbart barnet. Eftervård kan också ordnas för en annan än en sådan ung person som enligt 1 mom. varit klient hos barnskyddet, 75 § (12.4.2019/542) <https://finlex.fi/fi/sv/laki/ajantasa/2007/20070417>

17. Hur bedömer ni att barnets och den ungas rätt till eftervård inom barnskyddet har förverkligats?
Mycket dåligt - Ganska dåligt - Ganska bra - Mycket bra
18. I vilken mån ordnas eftervård enligt prövning i er kommun (på annat sätt än enligt 1 mom.)?
Inte alls - I någon mån - Rikligt
19. Beskriv situationer där ni har ordnat eftervård enligt prövning även för andra än i 1 mom. avsedda barn och unga som varit klienter inom barnskyddet. ____

Övergång till eftervård

20. Inleds förberedelser för barnets övergång till eftervård medan barnet ännu är placerat
Alltid - Oftast - Sällan - Aldrig
21. Hurdan fungerande praxis har ni skapat för att trygga övergången till god eftervård för unga. ____

Eftervårdens innehåll

- I klientdatamodellen och ordlistan används termen klientplan för eftervård inom barnskyddet.
22. Här presenteras arbetssätt i anslutning till uppgörande av eftervårdsplan. Hur vanligt är det med beskrivna seder och praxis i er kommun?
Används aldrig - Används sällan - Används oftast - Alltid i bruk

Tillsammans mot vuxenlivet – Framåt i Livet (YEE) - projekt
Situationen i kommunerna gällande eftervård enligt barnskyddslagen
Enkäten sänds till kommunerna

- Eftervårdsplanen utarbetas tillsammans med den unga
- Barnets och den ungas föräldrar inbjuds också att delta i utarbetandet av eftervårdsplanen
- Socialarbetare uppgör en eftervårdsplan för den unga
- Annan egen kontaktperson uppgör en eftervårdsplan för den unga
- Utgångspunkt för utarbetandet av eftervårdsplan är socialarbetarens och andra yrkesutbildade personers bedömning av den ungas situation, efter-vårdens mål samt vilka tjänster och stöd som kan ordnas för den unga
- Utgångspunkt för eftervårdsplanen är den ungas egen definition av sin situation och mål samt vilka tjänster och stöd den unga behöver
- Eftervårdsplanen utarbetas i sektorövergripande samarbete
- Eftervårdsplanen utarbetas och följs upp vid nätverksmöten där både den ungas närstående nätverk och service- och myndighetsnätverk deltar i utarbetandet av planen.

23. Hur ofta granskas eftervårdsplanen?

- Minst två gånger i året tillsammans med varje ung person
- Minst en gång i året tillsammans med varje ung person
- Enligt behov
- Nästan aldrig

24. Hur bedömer ni att det övergripande vardagsstöd som motsvarar varje ungs behov har ordnats i ert område?

- Mycket dåligt
- Ganska dåligt
- Ganska bra
- Mycket bra

25. Har man kommit överens om praxis hur man når den unga när man inte får kontakt, eller när den unga inte kommer till överenskommet möte?

- Ja
- Nej
- Osäker

Den ungas sociala relationer

26. Kartlägger ni den ungas sociala nätverk (släkt-, närstående-, vän- eller kamratrelationer)

- Med alla
- Enligt behov
- Aldrig

27. Ingår klientarbetet i de ungas

Aldrig - Ibland - Alltid

- med föräldrarna
- den ungas egen familj (med make / maka / partner / barn)
- med ett bredare nätverk av närstående och kamrater

Kontakt med den unga

28. Hur tillräckligt anser ni att det mobila klientarbetet är i ert område?

- Mycket otillräcklig
- Ganska otillräcklig
- Ganska tillräcklig
- Mycket tillräcklig

29. Hur väl anser ni att distansmöten och distansarbete genomförs med olika hjälpmedel

Fungerar mycket dåligt - Fungerar ganska dåligt - Fungerar ganska bra - Fungerar mycket bra

- Via telefonförbindelse
- Via videosamtal (t ex Teams, Skype)
- Via textmeddelande (kräver telefonsaldo)
- Snabbmeddelandetjänst (t ex Whatsapp) (fungerar via nätförbindelse)
- Per e-post
- Via chatt-kanal (t ex kommunens chattjänst på webben)

30. Hurdana erfarenheter och funderingar har ni om elektronisk kommunikation och användning av digitala verktyg i den ungas klientarbete?

Tillsammans mot vuxenlivet – Framåt i Livet (YEE) - projekt
Situationen i kommunerna gällande eftervård enligt barnskyddslagen
Enkäten sänds till kommunerna

31. När en ung person i eftervård blir kvar på placeringsorten (som inte är hemkommun) eller flyttar till en annan ort när eftervården har börjat, hur gör ni? (kontakt med den unga och kontakt med en kollega på en annan ort)

32. Om en ung person i eftervård, i en annan kommun flyttar till eller placeras på er ort, hur gör ni? (kontakt med den unga och kontakt med en kollega på en annan ort)

Eftervården upphör

33. Om den unga inte tar emot eftervård efter att vården utom hemmet har avslutats eller den unga har fyllt 18 år, tar kommunen aktivt kontakt med den unga (t ex med vissa intervaller)?

- Ja
- Nej
- Osäker

34. Om den unga ej tar emot eftervård då vården utom hemmet har avslutats eller den unga har fyllt 18 år, ordnar kommunen - om den unga så önskar - eftervårdstjänster för hen om hen före 25 års ålder ber om detta?

- Ja
- Nej
- Osäker

35. På vilket sätt avslutas klientrelationen inom eftervården?__

SEKTORÖVERGRIPANDE SAMARBETE

Med sektorövergripande samarbete avses samarbete mellan aktörer och yrkesutbildade inom olika förvaltningar, vilket krävs för att sköta den ungas ärende, ordna nödvändig vård, stöd och service samt för att förverkliga den ungas delaktighet

36. Har ni en gemensam klientplan för ungdomar som behöver många olika tjänster?

- Ja
- Nej
- Osäker

Tillsammans mot vuxenlivet – Framåt i Livet (YEE) - projekt
Situationen i kommunerna gällande eftervård enligt barnskyddslagen
Enkäten sänds till kommunerna

37. Hur förverkligas socialarbetarens samordningsansvar i praktiken då den unga som får eftervård behöver tjänst producerad av olika förvaltningar?

- Förverkligas inte alls
- Förverkligas svagt
- Förverkligas bra
- Förverkligas mycket bra

38. Vilken fungerande praxis har kommunen eller ert område för sektorövergripande samarbete för en ung person i eftervård?__

39. Hurdana utmaningar har observerats i kommunen eller i ert område i genomförandet av sektorövergripande samarbete mellan unga i eftervård. __

40. Hurdana utvecklingsförslag har ni för socialarbetet och det sektorövergripande samarbetet inom eftervården (innehållsmässiga, funktionella, juridiska; med den offentliga, privata och tredje sektorn)?

- På klientnivå__
- På kommunnivå__
- I området/landskapet____
- Nationellt__

41. Samarbetar ert område gällande stödåtgärder för integration och barnskyddets eftervård?

- Ja
- Nej

Hurdant samarbete finns det mellan stödåtgärderna för integration och eftervården inom barnskyddet?__

42. Hurdan fungerande praxis har eftervården inom barnskyddet tillsammans med boende-, mentalvårds- och missbrukartjänster?

ORDNANDE AV TJÄNSTER OCH TILLGÄNGLIGHET

43. Hur tillgodoses för närvarande de ungas rätt till eftervård inom barnskyddet i ert område? Hur kan följande tjänster tillhandahållas i enlighet med behoven hos unga som övergått till eftervård inom barnskyddet. Har man i fråga om dessa tjänster kommit överens om en praxis enligt vilken behoven tillgodoses effektivt hos en ung person som får eftervård, vid behov skräddarsys och utan dröjsmål ("Prioritering; förtur")

Inget behov - Ordnas vanligtvis - Ordnas nöjaktigt - Ordnas men besvärligt - Ordnas sällan/inte alls - Överenskommen förtur - Uppgift saknas

Socialservice

- Stöd och handledning av den socialarbetare som ansvarar för den ungas ärenden enligt barnskyddslagen
- Stöd och handledning av egen kontaktperson (anställd) enligt socialvårdslagen
- Stödperson
- Yrkesutbildad stödperson
- Hemservice
- Familjearbete
- Intensivt familjearbete
- Rådgivning i uppfostrings- och familjefrågor
- Studerandevårds skolkuratorstjänster
- Medling i familjeärenden
- Tryggande av vård för barn och umgängesrätt samt tryggande av underhållsbidrag för barn
- Familjerehabilitering
- Social rehabilitering
- Arbetsverksamhet i rehabiliteringssyfte
- Vård- och terapitjänster som stöder rehabiliteringen för unga
- Förebyggande och kompletterande (behovsprövat) utkomststöd
- Rådgivning om social trygghet (och samordning med FPA:s stöd)
- Ekonomisk rådgivning och hantering av skuldproblem
- Missbrukarrehabilitering (alkohol, läkemedel och narkotika)
- Avvänjningsvård och stöd vid beroenden (penningspels- och nätberoende)
- Specialomsorgstjänster för utvecklingsstörda
- Service och stödåtgärder på grund av handikapp
- Personlig assistens och service för personer med funktionsnedsättning

Tillsammans mot vuxenlivet – Framåt i Livet (YEE) - projekt
Situationen i kommunerna gällande eftervård enligt barnskyddslagen
Enkäten sänds till kommunerna

- Ekonomiskt stöd för fritidsintressen
- Semester- och rekreationsverksamhet
- Övervakning av umgänge mellan unga i eftervård och deras barn
- Kamratstödsverksamhet för ungdomar inom eftervården
- Övergripande eftervård och boendeträning vid en enhet inom barnskyddet
- Annan nödvändig service på institution

Hälso- och sjukvård

- Läkartjänster
- Hälsovårdares eller sjukskötares tjänster
- Ergoterapi
- Fysioterapitjänster
- Tjänster inom sexualhälsa och preventivmedelsrådgivning
- Mödra- och barnrådgivningstjänster
- Tandvård
- Studerandehälsovårdens tjänster hos hälsovårdare och läkare
- Psykologtjänster
- Mentalvårdstjänster
- Tjänster inom psykiatrisk specialistsjukvård
- Tjänster inom missbrukarvård
- Missbrukaravvänjning (alkohol, läkemedel och narkotika), medicinsk rehabilitering
- Specialtjänster inom missbrukarvården och missbrukarpsykiatri
- Bedömning av arbets- och funktionsförmågan
- Hälsoundersökning för arbetslösa

Stödbehov för boende

- Erhållandet av hyresbostad
- Erhållandet av stödbostad
- Stöd för boende i vardagen, t ex social disponentverksamhet

Studier och dess stöd

- Stöd för skolgång och studier (läroplikten utvidgas till 18 års ålder i och med lagreformen 2021)
- Stöd för slutförande av grundskola oberoende av ålder. Förberedande skolning inför studier
- Särskilt stöd för inläring och studier på andra stadiet

Tillsammans mot vuxenlivet – Framåt i Livet (YEE) - projekt
Situationen i kommunerna gällande eftervård enligt barnskyddslagen
Enkäten sänds till kommunerna

- Stöd för högre eller lägre högskolenivå

Ungdomsarbete

- Kommunernas ungdomsarbete
- Uppsökande ungdomsarbete
- Startverkstadsverksamhet
- Verkstadsverksamhet för unga

Sysselsättning

- Sysselsättningsfrämjande tjänster, ungdomsgaranti (TE-tjänster)
- Sysselsättningsförsök i kommunen, sysselsättningsfrämjande åtgärder
- Sektorövergripande samservice som främjar sysselsättningen (TYP)
- Navigatorverksamhet

Annat

- Medlingsverksamhet
- Brottspåföljdsväsendets tjänster
- Tolkjänster
- Annat, vad?
- Hur bedömer ni att det övergripande vardagsstödet som motsvarar varje ung persons behov i genomsnitt har ordnats i ert område?

SAMARBETE MELLAN KOMMUNERNA

44. Vilka erfarenheter har ni av hur servicen ordnas och genomförs för en ung person som har rätt till eftervård och som flyttat till en annan kommun?__

45. Hurdana erfarenheter har ni av samarbetet mellan kommunerna i fråga om kostnaderna för eftervården?__

46. I vilka situationer betalar kommunen kostnader för eftervård till den ungas hemkommun och i vilka situationer får den unga service från boende- kommunen utan fakturering mellan kommunerna som s.k. normal service? __

47. Beskriv era erfarenheter och utmaningar i en situation där en ung person i eftervård som flyttat till en annan kommun blivit utan eftervårdstjänster eller vård efter flytten __

DEN UNGAS INSAMLADE TILLGÅNGAR OCH FÖRMÖGENHET

48. Hurdan praxis har ni när det gäller att samla de ungas tillgångar för kommande självständighet? ___

49. Hur går man till väga gällande utbetalning av medel för självständigheten?

- Den unga får medlen genast när hen har blivit myndig
- Man förhandlar och avtalar med den unga om individuell utbetalning
- Den unga får medlen när eftervården avslutas
- På annat sätt

Annat sätt, hur___

50. Vilken praxis har ni gällande eventuell utbetalning av insamlad pension i förhållande till förmögenhet? ___

51. Hurdan annan praxis för ekonomiskt stöd har ni utvecklat för unga inom barnskyddets eftervård? ___

52. Upplever ni att det finns behov av nationella enhetliga riktlinjer för utbetalning av den ungas förmögenhet?

- Ja
- Nej
- Osäker

53. Hurdana riktlinjer föreslår ni angående förmögenhet och ekonomiskt stöd?

UPPFÖLJNING OCH UTVECKLING AV EFTERVÅRD

54. Har ni någon praxis där ni följer antalet klienter i eftervårdens olika skeden?

(bl a klienter som är på väg till eftervård - nya klienter som flyttats till eftervård - klienter som vägrat eftervård - klienter som kommit på nytt till eftervård - avslutad eftervård)

- Det finns ingen praxis att följa
- De statistiska uppgifter som behövs fås från klientdatasystemet
- Annan praxis
- Annan praxis, vilken___

Tillsammans mot vuxenlivet – Framåt i Livet (YEE) - projekt
Situationen i kommunerna gällande eftervård enligt barnskyddslagen
Enkäten sänds till kommunerna

55. Samlar ni information om behoven hos unga som omfattas av eftervård?

- Ja
- Nej
- Osäker

Ja, hur_

56. Följer ni upp tillgången till tjänster som unga inom eftervården behöver?

- Ja
- Nej
- Osäker

Ja, hur_

57. Följer ni på något sätt upp effekterna av eftervårdstjänsterna?

- Ja
- Nej
- Vet inte

Ja, hur

58. Har könsperspektivet beaktats i tjänsterna?

- Ja
- Nej
- Osäker

59. Erfarenheter av könssensitivitet och beaktande i ordnandet av tjänster _

UNGAS DELAKTIGHET OCH MÖJLIGHET ATT PÅVERKA

60. Hur bedömer ni att unga som omfattas av stödåtgärder i er kommun (område) har möjlighet att påverka

Inte alls - Lite/ någon mån - Mycket - Osäker

- erhållen service (egen tjänst)
- utveckling av tjänsterna

61. Beskriv vilken praxis som ni har skapat för att utveckla stödåtgärderna tillsammans med de unga ___

SLUTLIGEN

Utbildningsbehov

62. Hurdan fortbildning skulle de yrkesutbildade inom eftervården inom barnskyddet i ert område ha störst behov av?

Inte alls- Lite- I någon mån- Mycket- Osäker

- Lagfrågor och tolkning av lagen
- Traumakompetens
- Systemiskt arbete
- Klientplansarbete
- Dialogiska metoder
- Nätverksarbete i sektorövergripande nätverk
- Kulturell mångfald och andra kulturella frågor
- Kompetens i rusmedelsarbete
- Mentalvårdskompetens
- Frågor gällande jämställdhet och likabehandling
- Socialarbete inom ekonomi (ekonomisk vägledning och stöd som tillhandahålls av en social professionell)
- Elektronisk kontakt
- Annat, vad och hurdan__

Framtidsprognoser och covid-19 effekter

63. Hurdana observationer och på dessa baserade bedömningar har ni gällande coronavirusets synlighet och påverkan på livet, de sociala relationerna, välbefinnandet och de tjänster de behöver nu?

64. Hur bedömer ni att coronans samhällsliga konsekvenser kommer att synas i framtiden (om 3 – 5 år) i livet för de unga som fått eftervård?

65. Övriga kommentarer och hälsningar till den som genomför enkäten